

Sykehus	Bruk	Involverte yrkesgrupper	Hensikt	Kriterier	Kontraindikasjoner	Ansvar for administrering + av/på	Kombinasjoner
Helse Bergen, Haukeland Universitetssykehus ved sykepleier Unni Kleppe i samarbeid med thoraxkirurg og fysioterapeut	JA	Lege, sykepleier, hjelpepleier, fysioterapeut	Forebygge DVT og ødemer	Bedre venøs tilbakestrøm ved nedsatt aktivitet og etter venehøsting. Forskningsbasert	Dårlig arteriell sirkulasjon. Diabetes	Sykepleier og hjelpepleier	Evt Diural
Oslo Universitetssykehus, Ullevål ved sykepleiere Siri Hanne Kollerøs og KarianneTjugen Lundby (Thorac sengepost)	JA	Kirurg og sykepleier	Redusere ødem, DVT profylaxe	Venehøsting fra legg ved ACB operasjon. Erfaringsbasert	Nei	Sykepleier	Fragmin sc
Tromsø Universitetssykehus, UNNHV ved	JA	Kirurg	Hindre ødemdannelse slik at sårkantene etter venehøsting får optimale forhold til å leges	Alle pasienter der det er høstet vene fra ben får kompresjonsstrømpe på den foten. Utover dette vurderes det i hvert enkelt tilfelle om den andre foten også trenger Postoperativt ødem. Erfaringsbasert	Dårlig sirkulasjon til venefot. Stor hjertesvikt	Sykepleier for administrering. Sykepleier evt hjelpepleier for av/på	Fragmin ved off-pump kirurgi eller immobilisering langt ut i forløpet
Feiring Klinikken ved Sissel Berg Larsen (hygienesykepleier)	JA	Kirurger og sykepleier	DVT, ødemer, holde sårkanten stabilt sammen. (øke venøs tilbakestrømning, påskynde		Nei	Sykepleier på sengepost for administrering. For av/på: Operasjonssykepleier på	Klexane s.c under hele oppholdet, samt tbl Albyl-E. Noen pasienter står på Marevan
Oslo Universitetssykehus, Rikshospitalet ved Trude Berglund Østbye (undervisningssykepleier)	JA	Kirurger, sykepleier og fysioterapeut	Motvirke ødemdannelse, forebygge DVT og stabilisere såret/holde sårkantene sammen etter grafthøsting	Samme som hensikt. Bestemt utfra tilgjengelig kunnskap og erfaring ved etablering av rutiner i 1989	Nei	Administrering: Sykepleier på post. Av/på: sykepleier på intensivavd	Ikke i seg selv, men pas får Albyl E i standarddose etter hjerteoperasjon og smertestillende ved behov
St Olavs hospital HF	JA	Sykepleiere og leger	For å motvirke ødemer og optimalisere sårtilheling	Vurderes individuelt men brukes oftes ved ødem. Kriteriene for bruk er erfaringsbasert.	Nei	Sykepleiere	?

Type strømpe	Standardisert prosedyre	Strømpestørrelse/ lengde
Comprinet pro. Grunnet innkjøpsavtale	Alle som har fjernet vene på leggene i forbindelse med ACB skal bruke strømpe	Måling av tykkeste sted på leggen og beinlengden. Lengden varierer ift lengden på det kirurgiske snittet
1 type. Grunnet pris		Som regel på øyemål, men har målebånd. Begge lengder benyttes som oftest lang
Mediven thrombexin 18 lår. Grunnet innkjøpsavtale	Alle som har høstet vene fra ben	Mål rundt ankel og lår før operasjon. Kun lårstrømpe
Brevet tx. Grunnet økonomi	Ja	Måletabell på strømpens emballasje. Kun lårstrømpe (lang)
Mediven Thrombexin, anti-embolism stocking. Grunnet innkjøpsavtale	Ja	Tilmåles individuelt. Kun lang strømpe
Mediven Trombexin 18 fordi dette er lagervare.	Nei	Størrelse måles opp av sykepleie om morgenen før pasienten står opp. Kun lang strømpe.

Rengjøring	Tid	En eller begge føtter?	Ansvar etter utskriving
Ved behov. Spesielt ved gjennomblodning	12-14 timer pr dag, fra pasienten står opp til han/hun legger seg for natten. Vanligvis i 2 måneder etter operasjon	Rutinemessig på det beinet vene er høstet. Ved uttalte ødemer på det andre beinet, brukes strømper på begge beina	Pasient ved hjelp av pårørende eller hjemmesykepleie
Håndvask hver 2.dag evt ny strømpe ved blodsøl etc.	3 døgn kontinuerlig postoperativt, deretter 3-4 uker kun på dagtid (fra morgen til leggetid, 12 timer)	Standard kun på donorben. Kun i enkelte tilfeller på begge ben som f.eks bed ødem	Pasienten selv eller hjemmesykepleien
Hver 3. dag eller ved tilsøling	Anbefaler bruk 3 uker postoperativt. Første uke, hele døgnet. Deretter 2 uker der strømpen kan tas av om natten og på før man står opp av sengen på morgenen.	Fast kun på fot der det er høstet vene. På indikasjon på begge.	Pasient, pårørende, annet sykehus/institusjon eller hjemmesykepleie
Vaskes i maskin på 60 grader hver natt etter 3. postoperative dag evt tidligere ved stor sekresjon/blødning/annen forurensing	24 timer i døgnet frem til dusjing 3.postoperative dag, deretter på dagtid (når pasienten står opp om morgenen). Så lenge det er tendens til ødemer	Kun på det benet det er høstet vene fra	Pasienten
Natt til 6 dag postoperativt, evt ved tilsøling. Pasienten anbefales vask daglig ved 40-60 grader	Riskhospitalet: Postoperativt 24 timer/døgn i 5 dagn. 5. postoperative dag tas strømpen av til kvelden og senere bruker pasienten strømpen fra han/hun står opp om morgenen til hun/han legger seg om kvelden. Strømpen brukes når pasienten er oppe på dagtid i 6-8 uker. Dersom benet	Rikshospitalet: Kun benet hvor venene er høstet	Rikshospitalet: Sykepleier på lokalsykehus, pasienten selv
Vaskes i vaskemaskin ved 60 grader hver 4 dag, eller etter behov (forurensing).	Alle våkne timer i minimum 14 dager.	Variierer etter om pasienten er ødematøs i en eller to bein.	Pasienten selv eller hjemmesykepleien

Infobrosjyre	Tilsendt brosjyre	Pasienterfaring
Til pas: JA. Til hjemmesykepleie: Utnotat og overflyttingsnotat. Hjemmesykepleien og aktuelle rehabinstusjoner får info om sykehusets prosedyrer	Ja, fra 2009	Ikke kommentert
Til pas: NEI. Til hjemmesykepleie: NEI. Uvisst om prosedyren er den samme etter utskriving		Ikke kommentert
Til pas:JA. Til hjemmesykepleie: I sykepleieepikrise. Ikke svart på om rutinen er den samme	Ja	Noen synes det er helt greit og er inneforstått med at dette hører med. Andre synes det er veldig ubehagelig, varm og klam. Noen pasienter synes også det er vanskelig å få den på selv
Til pas:JA. Til hjemmesykepleie: Ikke svart. Prosedyren antas å være den samme i sykehus om hjemme da prosedyren anbefales videre ved tendens til hevelse		Feiring: Pasientene synes det virker tungt å få på strømpene selv, spesielt fordi de ikke skal belaste armer/brystben de første ukene. Dessuten kan evt bandasje "hefte" til strømpen, slik
Rikshospitalet: Til pas: JA. Til hjemmesykepleie: NEI. Usikkert om prosedyren er den samme		Rikshospitalet: Pasientens yentst at strømpene er vanskelige å få på seg og er ofte bekymret for at de trenger hjelp til å få på seg strømpen etter at de kommer hjem
Nei. Informerer på utreisesamtale	Nei	Sjelden klager på strømp bruk, men det hender at den kjennes for trang.